

Els fervors secrets de Marina Tsvetàieva

[Irene Alerm Pou](#) · [La Garriga](#).

/ 4.12.2012

La poeta russa Marina Tsvetàieva va escriure alguna prosa durant el seu exili parisenc, mentre vivia abocada al passat. La col·lecció Mirmanda de 1984 n'ha recuperades tres de les que va escriure cap allà als anys trenta i Miquel Cabal Guarro n'ha fet la traducció. Amb el títol de “El diable i altres relats” hi trobem, a part de la història del diable, *La mare i la música* i *La casa del vell Pimen*.

Marina Tsvetàieva

En aquesta tríada de relats singulars, Tsvetàieva escriu amb mots d'adulta la peculiar visió del món que tenia quan era petita. Fent referència total a la seva infantesa, el present tan sols hi és evident quan reflexiona sobre aquells impulsos d'antany i procura explicar-se el perquè d'algunes de les seves accions. De la mort i l'amor —en aquell moment intraduïbles racionalment— en surten els seus gestos, obsessions i pensaments de criatura. A tots els relats, somnis i imaginació es mesclen amb la realitat tot formant un univers sorprenent. En tot moment la protagonista-autora o l'autora-protagonista fa gala d'un imaginari infantil inaudit—gairebé indòmit!— que no s'ha perdut i que ha conservat al llarg dels anys amb exactitud rigorosa.

Els temes que tracta són pocs i específics: Diable, música, mare, mort. I tots els esdeveniments giren al voltant de la família complexa que va tenir Tsvetàieva, incidint en personatges aparentment tan secundaris com l'avi dels seus germanastres o aquells parents morts que ni tan sols va conèixer, però que li pesaven, no com a càrrega, sinó com a vides no viscudes. Embruixada per aquests familiars estrafojaris, per les fotografies que omplien les parets i sobretot pels silencis que restaren després de tantes morts, viu l'òbit amb normalitat, hi parla cara a cara i sense estupefacció i l'empeny a imaginar les vides que no foren i que contempla en una eterna joventut emmarcada dins els retrats.

Aquest món que l'envolta, però, no el pot explicar per si sol car per completar-lo, per donar-nos el sentit més exacte de cada element que vol explicar, cada cara que vol descriure, cada sentiment que vol evidenciar, utilitza tant referències a la literatura i tradició russa com paraules i expressions en francès i alemany, les seves altres dues llengües. Escindida en tres veus interiors, allò que no pot acabar d'explicar una —la

russa— ho fan les altres dues; potser amb versos, potser amb *comptines* i *Kinderlieder* però tot creant el collage que completa l'explicació del món. És a través dels mots i la seva etimologia i a través d'aquesta investigació de llenguatge i dels idiomes d'infant que ella es pot explicar la realitat d'anys enrere.

Marina Tsvetàieva

El diable i altres relats són tres escrits difícils de seguir, caòtics, no només per la mescla de llenguatges i referències a l'imaginari i tradició dels quals beu l'autora. La seva complexitat també ve de la perbocada de records, pels enllaços bruscos entre un mot i la seva objectivació que ens duen d'una realitat versemblant a la Rússia de tombants de segle a una altra d'inconeguda, d'un cos de nena cap endins. Malgrat entrem de ple dins aquest entorn prenyat d'intuïcions, imaginació i sorpreses i el prenguem com a real també dubtem. És verídic tot el que llegim? Marina Tsvetàieva retrata fidelment la infància que va viure? Són tan sols records abocats per l'exili? No, no fa gala de nostàlgia. Potser tan sols és un intent de comprensió des de l'allunyament palpable. Si més no, és un univers que no ens pot deixar indiferents. Un univers que no podem evitar de furgar i intentar capir, com qui juga amb les *matriosques*, les nines russes que s'amaguen unes dins les altres i que, bellament decorades, sempre ens fan descobrir nous detalls cada cop més petits i a penes perceptibles.

[Irene Alerm Pou](#)

[@nuvol.com](#)